

Teresa Kołakowska

Seniorzy w Muzeum Niepodległości

Niepodległość i Pamięć 25/4 (64), 329-332

2018

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Teresa Kołakowska

Akademia Seniora Muzeum Niepodległości w Warszawie

Seniorzy w Muzeum Niepodległości

8 października, przy dźwiękach *Gaudeamus*, rozpoczęła działalność nasza nowa inicjatywa – Akademia Seniora. Muzeum Niepodległości zaprosiło w swe progi ludzi, którzy po przejściu na emeryturę nadal czują potrzebę aktywności. Ludzi, którzy wciąż chcą się rozwijać, doskonalić swe umiejętności, poznawać nowe i pogłębiać znane wcześniej dziedziny wiedzy, próbować spojrzeć na rzeczy znane z innej niż dotychczas perspektywy, czyli – najogólniej mówiąc – młodych duchem.

Muzeum dało im przysłowiowy dach nad głową, zapewniło kadre naukową, zaproponowało szereg wydarzeń, w których słuchacze Akademii Seniora mogą uczestniczyć. Ufundowało także pierwszym dzieściu osobom albumy *Powstanie Styczniowe* z pięknego cyklu *Polskie Powstania Narodowe*.

Inauguracja działalności obfitowała w gratulacje i życzenia. Przyśłał je między innymi Marszałek Województwa Mazowieckiego Adam Struzik, w imieniu Zarządu Województwa Mazowieckiego Elżbieta Lanc, a także Bożena Żelazowska – Przewodnicząca Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego. Dyrektor Teatru Polskiego – Andrzej Seweryn – poświęcił Akademii Seniora Muzeum Niepodległości obszerną wypowiedź, poruszającą problem wzajemnych relacji międzypokoleniowych i roli osób starszych w życiu społecznym. A oto kilka myśli w niej zawartych:

„Deprymuje nas samo słowo „»klasyka« – podobnie jak słowo »stałość«. Nie wiemy, co z nimi zrobić. Obydwa utożsamiamy z czymś

dawnym, nudnym, przede wszystkim martwym, bo jak sądzimy, pozbawionym ducha, który odszedł wraz z dawnymi czasami. (...) A w moim przekonaniu, klasyka jest wartością, do której zawsze można wracać. Jest jak mądra opowieść, jak poruszające wspomnienie, jak rozmowa z kimś starszym od nas, jak studnia, z której zawsze można czerpać”.

„Nasze pokolenie zrobiło kilka wspaniałych odkryć, zapisało kilka wspaniałych kart w historii, miało kilka mądrych i nadal aktualnych pomysłów na życie. Chcemy się tym dzielić, nie ulegamy presji otoczenia, które chciałoby nas spychać na margines – bo to my, seniorzy, jesteśmy w większości i zagospodarowanie naszego potencjału jest dla społeczeństwa zyskiem, nigdy stratą”.

Wykład inauguracyjny, noszący tytuł *Edukacja źródłem wolności i szczęścia*, wygłosił profesor SGGW Franciszek Kampka. Zaprezentował w nim nieoczywiste spojrzenie na edukację, która zwykle kojarzona jest z przepustką do kariery, czymś popartym dyplomem, uprawnieniami i podobnymi atrybutami, a nie z wolnością czy szczęściem. Tymczasem edukacja seniorów, pozbawiona presji zawodowej rywalizacji, może być i jest źródłem wyższych wartości, służyć rozwojowi osobowości, a więc być źródłem szczęścia i wolności właśnie.

Akademia Seniora liczy 60 słuchaczy, gdyż tyłoma tylko miejscami dysponuje sala wykładowa Cytadeli. Po przeniesieniu do remontowanego obecnie pałacu Przebendowskich/ Radziwiłłów Muzeum będzie

dysponować znacznie większą salą wykładową i wtedy będzie można zwiększyć skład osobowy Akademii, na co czeka już sporo osób. Proponowane seniorom zajęcia to cotygodniowe wykłady, dla przykładu w tym semestrze dotyczą one takich dziedzin, jak: socjologia, historia, media, RODO, opera, prawo, teatr, ekologia, medycyna, kultura. Zapraszani są na nie, jako wykładowcy, pracownicy wyższych uczelni warszawskich, artyści, publicyści, pisarze.

Drugą formą pracy Akademii Seniora są seminaria i konwersatoria. Proponujemy słuchaczom zajęcia z filozofii, historii sztuki, omawiamy związki między historią a literaturą, przedstawiamy postacie wielkich warszawian. Wykorzystując to, że spotkania czasowo odbywają się w Cytadeli, proponujemy cykl zajęć poświęcony więźniom X Pawilonu. Prowadzą je pracownicy Muzeum X Pawilonu, a ich atrakcyjność podnosi fakt, że odbywają się w bezpośrednim sąsiedztwie cel więziennych i innych miejsc, gdzie ci więźniowie rzeczywiście przebywali. Wykorzystujemy także wiedzę i doświadczenie innych pracowników Muzeum Niepodległości, spośród których wielu ma imponujący dorobek naukowy.

Kolejna forma pracy Akademii to spacer, pod opieką przewodnika, po ciekawych miejscach naszego miasta. Ich uczestnicy odwiedzają muzea, galerie sztuki, obiekty zabytkowe, parki, cmentarze, kościoły, teatry od kulis, plany filmowe, słowem pojawiają się wszędzie tam,

gdzie mogą zobaczyć coś interesującego, do czego często samodzielnie nie mieliby dostępu.

Z myślą o miłośnikach X muzy powstał Dyskusyjny Klub Filmu Historycznego. W trakcie spotkań obejrzeć można ciekawe filmy, spotkać się z ich twórcami, wymienić poglądy, poznać techniki filmowe i ich historię. Klub daje także możliwość zaprezentowania zasobów Muzeum Niepodległości i zainteresowania nimi przygotowanej do odbioru publiczności.

Słuchacze Akademii Seniora uczestniczą również w imprezach organizowanych przez Muzeum Niepodległości dla szerszego kręgu odbiorców – w wernisażach, konferencjach naukowych czy festiwalach filmowych.

Akademia Seniora działa dopiero od kilku tygodni i wciąż jeszcze poszukuje najatrakcyjniejszych dla słuchaczy form, tematów czy chociażby sposobów organizowania zajęć. Duży wpływ na jej kształt mają opinie seniorów, ich oczekiwania i ocena zajęć, w których uczestniczą. Jest to więc zaledwie pierwsza propozycja, która – to można już z całą pewnością stwierdzić – zyskuje aprobatę jej adresatów, ale to nie znaczy, że w przyszłości nie będzie ulegała transformacji, jak każdy żywy organizm, a takim chcielibyśmy pozostać.

Teresa Kołakowska